

مباحث تحلیلی و تطبیقی در

حقوق اسناد تجاری

مؤلف:

دکتر سید یونس نورانی مقدم

عضو هیات علمی دانشگاه بوعلی سینا

دانشگاه بوعلی سینا

نورانی مقدم، سید یونس، ۱۳۴۵-	KMH
مباحث تحلیلی و تطبیقی در حقوق اسناد تجاری/ مؤلف: سید یونس نورانی مقدم	۹۲۰
همدان: مرکز نشر دانشگاه بوعلی سینا، ۱۳۹۷.	۹۲م/ن
۱۸۱ص.	۱۳۹۷
واژه نامه.	
شابک: ۷-۲۵۷-۱۲۸-۶۰۰-۹۷۸-۱۵۰۰۰۰ریال	
وضعیت فهرست نویسی: فیبا	
کتابنامه: ص، [۱۷۳]- ۱۷۴.	
موضوع: بازرگانی، اسناد- Negotiable Instruments	
بازرگانی، اسناد- ایران، Iran-- Negotiable Instruments	
Iran-- Commercial law- دانشگاه بوعلی سینا، انتشارات.	
رده بندی دیویی: ۳۴۶/۵۵۰۷	
شماره کتابخانه ملی: ۵۲۷۰۲۹۲۰	

عنوان:	مباحث تحلیلی و تطبیقی در حقوق اسناد تجاری
مؤلف:	دکتر سید یونس نورانی مقدم
ناشر:	مرکز نشر دانشگاه بوعلی سینا
مدیر مرکز نشر:	محمدجواد پداهلی فر
چاپخانه:	روشن
صفحه و قطع:	۱۸۱- وزیر
نوبت چاپ:	اول
تیراژ:	۱۰۰۰
قیمت:	۱۵۰۰۰۰ ریال
تاریخ انتشار:	۱۳۹۷
شابک:	۷-۲۵۷-۱۲۸-۶۰۰-۹۷۸
شماره کتاب:	۵۲۷/۴۲۷

کلیه حقوق برای مرکز نشر دانشگاه بوعلی سینا محفوظ است

مراکز فروش در همدان: ۱. دانشگاه بوعلی سینا، مرکز نشر تلفکس: ۰۸۱-۳۸۲۹۱۲۷۶

۲. خیابان شهید حسین فهمیده، رویروی پارک مردم، فروشگاه مرکز نشر

۳. خیابان مهدیه رویروی خانه معلم، انتشارات دانشجو

نماینده گی فروش در تهران: ۱. موسسه کتابیران، میدان انقلاب، خیابان لبافی نژاد غربی (بعد از چهار راه کارگر جنوبی)، بعد از فروشگاه

شیلات، پلاک ۲۳۷ تلفن: ۶۶۹۲۶۶۸۷-۶۶۴۲۳۴۱۶

۲. نوپردازان، میدان انقلاب، خیابان لبافی نژاد، بین ۱۲ فروردین و اردیبهشت، پلاک ۲۰۶ تلفن: ۶۶۴۹۴۴۰۹-۶۶۴۱۱۱۷۳

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱.....	۱- کلیات
۱.....	۱-۱- پیشینه تاریخی
۲.....	۲-۱- تعریف اسناد تجاری
۵.....	۳-۱- فواید اسناد تجاری
۵.....	۱-۳-۱- وسیله پرداخت
۹.....	۱-۳-۲- وسیله جابه جایی پول
۹.....	۱-۳-۳- وسیله کسب و تقویت اعتبار
۱۰.....	۱-۴-۱- مزایای اسناد تجاری
۱۰.....	۱-۴-۱- مسئولیت تضامنی
۱۲.....	۱-۴-۲- تأمین خواسته
۱۸.....	۱-۴-۳- تنزیل
۱۸.....	۵-۱- یکنواخت کردن قوانین اسناد تجاری
۱۹.....	۱-۵-۱- قراردادهای ژنو
۱۹.....	۱-۵-۱-۱- قرارداد مربوط به مقررات یکنواخت درمورد حقوق ناشی از برات و سفته
۲۰.....	۱-۵-۲- قرارداد داد مربوط به مقررات حل و فصل تعارض قوانین
۲۰.....	۱-۵-۳- قرارداد مربوط به حق تمیر
۲۱.....	۱-۵-۴- قرارداد ۱۹۳۱ راجع به مقررات حاکم در چک
۲۱.....	۵-۲- کنوانسیون آنسترال
۲۲.....	۵-۳- قانون بروات مصوب ۱۸۸۲ انگلیس
۲۳.....	۵-۴- مقررات یکنواخت تجاری آمریکا
۲۵.....	۲- تعریف و ماهیت حقوقی

۲۹	۳- صدور
۲۹	۱-۳- مفهوم
۳۱	۲-۳- شرایط ماهوی
۳۶	۳-۳- شرایط صوری
۵۸	۴-۳- درج مطالب دیگر در سند
۶۲	۵-۳- اثر فقدان شرایط صوری
۶۴	۶-۳- تکمیل و تغییر سند ناقص
۶۷	۷-۳- نمایندگی در صدور
۶۹	۸-۳- تعدد صادر کننده
۷۰	۹-۳- محل سند تجاری
۷۷	۴- ظهنویسی
۷۸	۱-۴- اهداف ظهن نویسی
۷۸	۱-۱-۴- انتقال
۸۱	۲-۱-۴- ظهن نویسی به عنوان وکالت در وصول
۸۳	۳-۱-۴- ظهن نویسی به عنوان وثیقه
۸۴	۲-۴- اشکال ظهن نویسی
۸۴	۱-۲-۴- سند در وجه حامل
۸۵	۲-۲-۴- سند در وجه شخص معین
۸۹	۵- قبول و ضمانت
۸۹	۱-۵- قبول
۸۹	۱-۱-۵- شکل و تشریفات
۹۲	۲-۱-۵- قبول مشروط
۹۳	۳-۱-۵- قبولی جزئی

۹۵	۴-۱-۵- آثار قبولی
۱۰۵	۲-۵- ضمانت
۱۰۶	۱-۲-۵- شکل ضمانت
۱۰۷	۲-۳-۵- عدم تعیین مضمون عنه
۱۰۹	۳-۲-۵- معنای امضای ساده
۱۱۱	۶- حقوق و تکالیف دارنده
۱۱۱	۱-۶- حقوق دارنده
۱۱۱	۱-۱-۶- مسئولیت تضامنی امضاء کنندگان سند تجاری
۱۲۰	۲-۱-۶- تحصیل قرار تامین خواسته
۱۲۲	۲-۶- تکالیف دارنده
۱۲۲	۱-۲-۶- ارائه برات جهت قبولی
۱۲۷	۲-۲-۶- ارائه جهت تادیه
۱۳۱	۳-۲-۶- واخواست
۱۳۵	۱-۳-۲-۶- اثر عدم واخواست صحیح
۱۳۷	۲-۳-۲-۶- معافیت از واخواست
۱۳۹	۴-۲-۶- اطلاع رسانی در صورت نکول یا عدم تادیه
۱۴۱	۱-۴-۲-۶- اثر عدم اطلاع رسانی
۱۴۵	۷- پرداخت
۱۴۷	۱-۷- مقایسه پرداخت سند تجاری با پرداخت مبلغ سند غیر تجاری
۱۵۲	۲-۷- نوع پول قابل پرداخت
۱۵۵	۸- مداخله شخص ثالث برای قبولی و پرداخت
۱۵۵	۱-۸- قبولی
۱۵۸	۲-۸- پرداخت

مقدمه

نگاهی گذرا به تاریخ مبادلات و تجارت بشر این مطلب را روشن می کند که به تناسب پیشرفت و برخوردار شدن انسان از امکانات و توانایی های علمی این مبادلات تجاری از حد محدود اولیه خود گذشته و به تدریج گسترش پیدا کرده به گونه ای که مرزهای قومی، سیاسی و طبیعی و جغرافیایی را در نوردیده و اکنون در سطح بین المللی شتابان و با گستره بیشتر در جریان است. پرداخت قیمت کالاهای موضوع تجارت در سطح بین المللی اغلب مدت دار و با توجه به از راه دور بودن این نوع تجارت، با استفاده از اسناد تجاری انجام می شود. در این صورت چگونگی و موضع قوانین کشورها در مورد حمایت از دارنده این اسناد به عنوان یک دغدغه برای دارنده این اسناد مطرح است. بدیهی است چنانچه در کشوری از دارنده این اسناد حمایت کافی و موثر انجام شده باشد، تجار و صادرکنندگان و سرمایه گذاران رغبت بیشتری برای معامله با آن کشور دارند. در مقابل، چنانچه در قوانین کشوری حمایت کافی و موثر از دارنده اسناد تجاری وجود نداشته باشد، بین تجار و سرمایه گذاران رغبتی به معامله و سرمایه گذاری در آن کشور وجود ندارد و لذا همین موضوع به عنوان یک مانع برای توسعه تجارت و سرمایه گذاری بین کشورها ظاهر می شود.

از دیرباز تجار، حقوق دانان، موسسات و سازمان های بین المللی اعم از سیاسی، حقوقی و تجاری در راستای تسهیل و توسعه تجارت بین المللی و از بین بردن موانع تلاش های گسترده ای داشته اند و به عنوان نتیجه این تلاش ها، می توان به کنوانسیون های ۱۹۳۰ و ۱۹۳۱ ژنو در خصوص حقوق ناشی از برات، سفته و چک و کنوانسیون ۱۹۸۸ آنسیرال در خصوص برات و سفته بین المللی اشاره کرد. کشورها هم برای همراهی با این تلاش ها یا به طور مستقیم به این کنوانسیون ها پیوسته اند یا این که مقررات داخلی خود را در راستای این کنوانسیون ها اصلاح کرده اند.

باتوجه به اینکه تدوین کنندگان و پیشگامان کنوانسیون های مزبور به نظام های حقوقی متفاوت مربوط اند و همین طور کشورهای پیوسته به این کنوانسیون ها دارای پیشینه حقوقی خاص خود هستند که در نحوه تفسیر مواد کنوانسیون موثر است و موجب شده است که هریک تفسیر خاص خود را از مواد کنوانسیون داشته باشد، با وجود این تلاش ها هنوز آن یکنواختی مطلوب حاصل نشده است و برخی اختلافات هنوز هم وجود دارد. شناسایی این اختلافات و تلاش در جهت کاهش یا از بین بردن آن

هنوز هم در راستای تسهیل تجارت بین‌المللی و اطمینان دادن به فعالان در این عرصه، مطلوب و کارساز است. در این کتاب، حقوق ایران در مورد اسناد تجاری طرح، تحلیل و با کنوانسیون‌های بین‌المللی ژنو و آنسیترا ل مقایسه خواهد شد.

در این راستا، ابتدا کلیاتی در خصوص پیشینه، تعریف، فواید، امتیازات و تلاش‌های انجام شده جهت یکنواخت کردن قوانین راجع به اسناد تجاری ارائه می‌شود و سپس طی هفت مبحث به ترتیب مطالب مربوط به ماهیت حقوقی، صدور، ظهرو نویسی، قبول و ضمانت، حقوق و تکالیف دارنده، پرداخت و مداخله شخص ثالث طرح می‌شود.

www.ketab.ir